

FORMACIÓ I ORIENTACIÓ LABORAL

Grau Mitjà

UNITAT 5

EL MERCAT DE TREBALL I LA RECERCA DE FEINA

les Can Puig

EL MERCAT LABORAL En aquesta unitat aprendrem:

Mercat Laboral

1. Oferta i demanda de treball

1. Població i mercat

Recerca activa de feina

1. Planificació Carrera Professional

2. Autoanàlisis personal i professional

3. Pressa de decisions

4. Pla d'acció per a la recerca de feina per compte d'altri

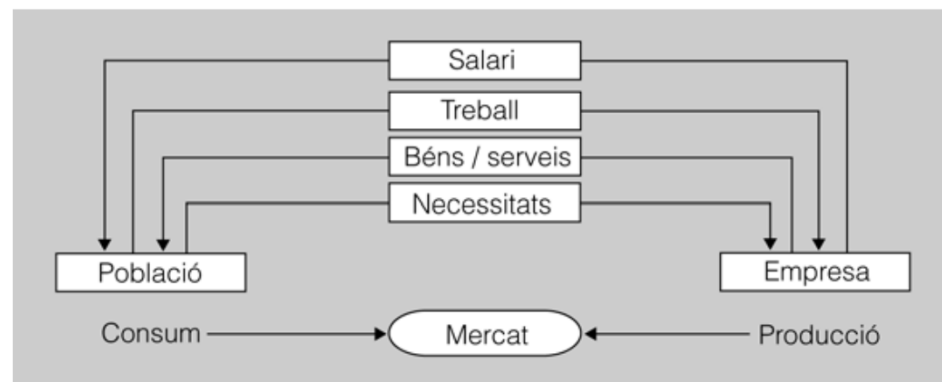
5. L'autoocupació

6. L'ocupació en les administracions públiques

7. Oportunitats d'ocupació i aprenentatge a Europa

MERCAT DE TREBALL

S'anomena mercat de treball al conjunt de relacions que s'estableixen entre l'oferta i la demanda.

SUBJECTES QUE INTERVENEN EN EL MERCAT DE TREBALL

EL TREBALLADOR

Segons l'Estatut dels treballadors ha de:

- Tenir plena capacitat d'obrar d'acord amb el Codi Civil.
- Els menors de 18 i majors de 16 anys, amb el consentiment dels pares o tutors.
- Els estrangers, d'acord amb la legislació específica.
- Els menors de 16 anys, amb l'autorització conjunta dels pares o tutors, i l'autoritat laboral competent.

L'EMPRESARI

EMPRESARI INDIVIDUAL: persona física amb capacitat d'obrar, propietària d'una empresa.

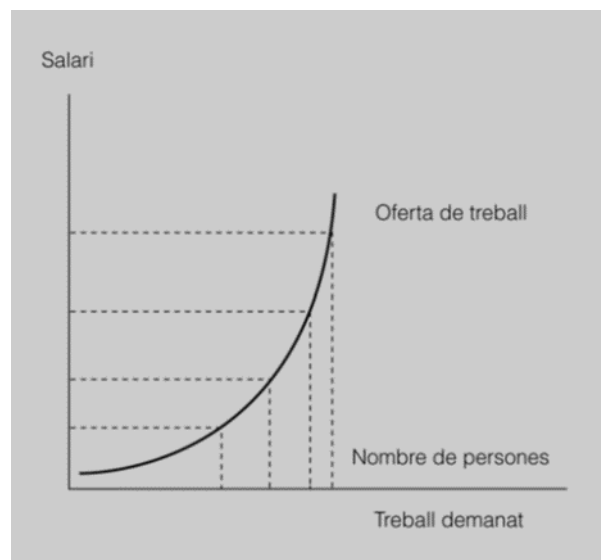
SOCIETATS MERCANTILS: persones jurídiques legalment constituïdes d'acord amb el dret.

OFERTA DE TREBALL

L'oferta de treball és la disponibilitat de les persones en edat laboral per treballar. És a dir, l'oferta de treball està formada per totes les persones que estan en condicions de treballar i ho volen fer.

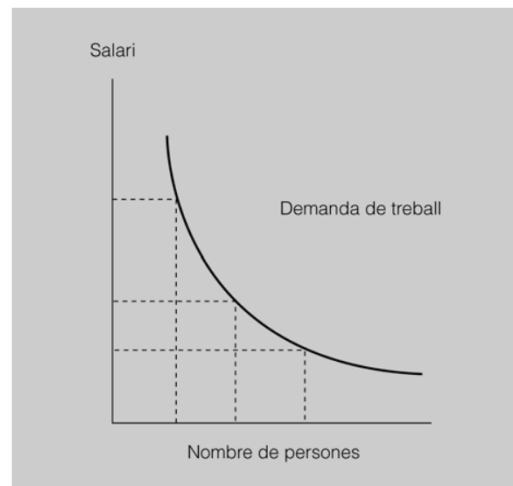
Població activa / oferta de treball

La població en edat activa és la que té 16 anys o més. Aquesta és la població que està en edat laboral, és la que forma l'oferta de treball.

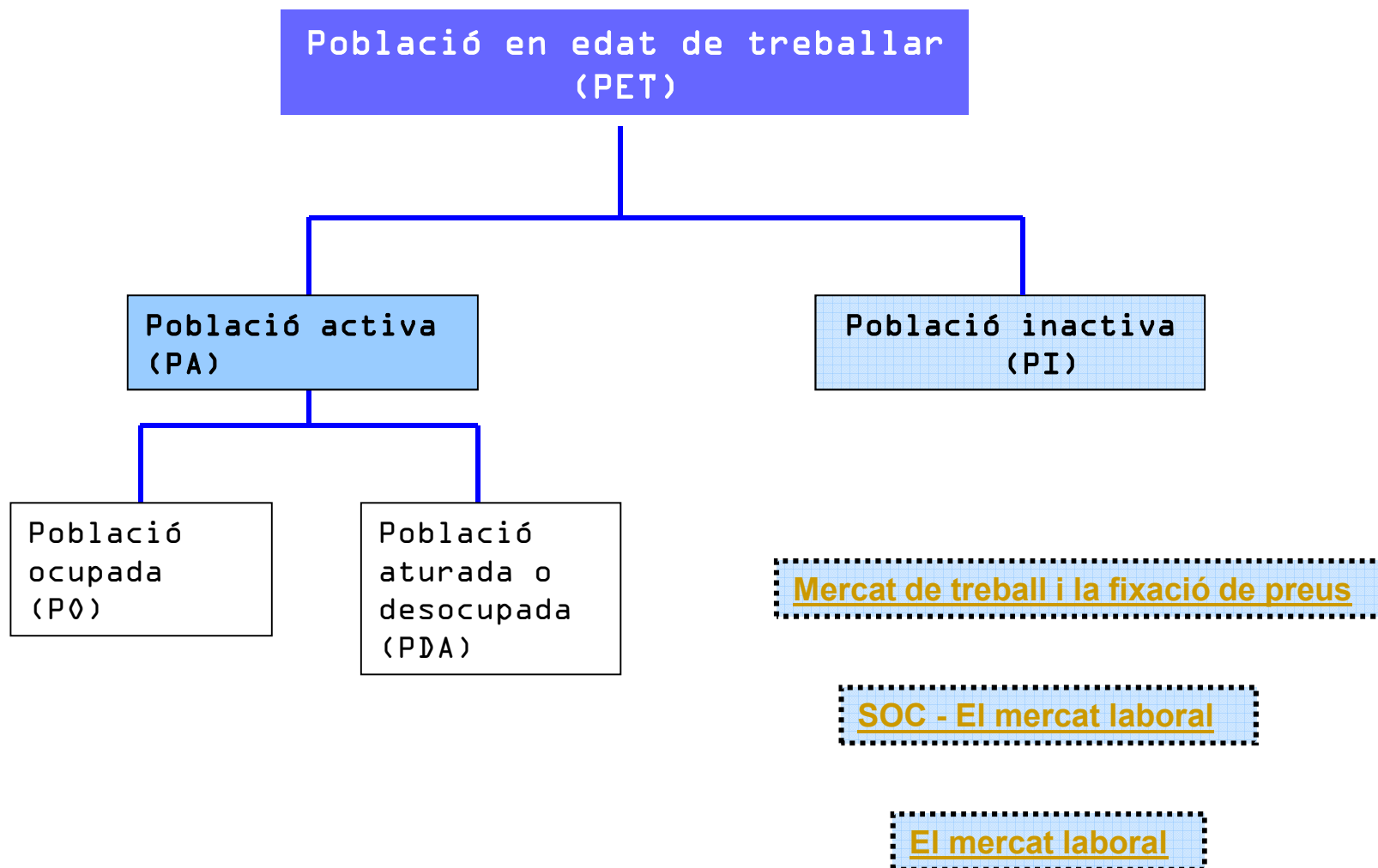

DEMANDA DE TREBALL

La demanda de treball està formada pels llocs de treball vacants a les empreses que els empresaris volen que s'ocupin. Vist des d'una altra perspectiva, la demanda de treball és el nombre de persones que les empreses estan disposades a contractar tenint en compte cada nivell de salaris.

GRUPS DE POBLACIÓ

TAXES DE POBLACIÓ

Taxa d'activitat	$TA = \frac{PA}{PET} \times 100$	Mesura la relació entre el total de persones actives i la població en edat de treballar
Taxa d'ocupació	$TO = \frac{PO}{PA} \times 100$	Mesura el percentatge de persones ocupades amb relació al total de persones actives
Taxa d'atur	$TD = \frac{PD}{PA} \times 100$	Mesura el percentatge de persones aturades amb relació al total de persones actives

L'exercici professional

El procés de cerca d'ocupació sense una bona planificació pot ser una activitat difícil de dur a terme.

L'ocupació

Per afrontar la cerca d'una feina, primer de tot cal que us coneixeu a vosaltres mateixos, que descobriu els aspectes de la vostra personalitat que, en forma de capacitat, necessitareu per desenvolupar-la. D'aquesta manera podreu triar la feina que s'adapti millor als vostres interessos i, especialment, a les vostres capacitats, aptituds o habilitats.

Planificació de la carrera professional

La **planificació professional** és un procés continu durant tota la vida laboral, que permet crear noves possibilitats i augmentar les competències professionals i personals, per ajustar-les a les demandes del mercat laboral i a les necessitats personals.

La planificació de la carrera professional pot seguir el procés següent:

- a) **Autoanàlisi** profunda i sincera de les nostres competències professionals i personals.
- b) **Estudi del mercat laboral**, buscant informació precisa sobre com es troba la nostra professió i els canvis que afronta.
- c) **Dissenyar un pla d'acció** per buscar feina.
- d) **Millorar els coneixements i adquirir noves competències** professionals i personals per mitjà de l'aprenentatge continu per mantenir-se actualitzat.
- e) **Revisió permanent del pla** per adaptar-lo als canvis professionals, tecnològics, econòmics, socials i personals.

Què vull fer?

Autoanàlisi personal i professional

Fer un autoanàlisi és el primer pas que cal afrontar en la recerca de feina, ja que conèixer-se a un mateix és fonamental abans d'abordar amb èxit la dita recerca.

Elements per a l'autoanàlisi

Coneixements	Destreses	Aptituds, valors
• Formació professional inicial. • Cicles formatius de grau mitjà i superior. • Cursos de formació ocupacional. • Cursos d'especialització. • Coneixements adquirits a la feina. • Coneixements adquirits per mitjà d'autoaprenentatge. • Formació en altres camps. • Coneixement del català i castellà. • Coneixement de llengües estrangeres.	• Destreses adquirides amb la formació. • Maneig d'equips. • Exercici d'un lloc de treball. • Habilitat per a unes feines determinades. • Habilitats especials. • Experiència laboral en la feina que es busca. • Experiència en altres feines. • Pràctiques en empreses. • Altres feines no retribuïdes.	• Responsabilitat. • Iniciativa, decisió. • Lleialtat. • Facilitat per al treball en equip. • Coordinació d'un equip. • Resistència davant les frustracions. • Afany de superació. • Capacitat d'aprendre coses noves. • Adaptació a diferents entorns de treball. • Polivalència. • Autocontrol. • Capacitat de comunicació interpersonal. • Creativitat. • Empatia.

Autoanàlisi personal i professional

Punts forts i febles per l'autoanàlisi

Punts forts	Punts febles
• Capacitats intel·lectuals. • Habilitats socials. • Formació tècnica. • Resolució de problemes. • Formació humanística. • Coneixement d'idiomes. • Situació personal. • Ser home/dona. • Edat requerida. • Facilitat per convertir febleses en forteses. • Provenir d'una altra cultura amb una altra llengua. • Coneixements actualitzats del sector econòmic.	• Capacitats intel·lectuals. • Habilitats socials. • Formació tècnica. • Formació humanística. • Desconeixement d'idiomes. • Massa jove/gran (edat). • Discapacitats. • Provenir d'una altra cultura amb una altra llengua. • Titulació obtinguda fa molt de temps. • No tenir experiència. • Titulació inadequada. • Problemes sensorials/psiquiàtrics.

Autoanàlisi personal i professional

Abans de començar a buscar feina, és convenient reflexionar de manera realista sobre la formació pròpia, la posada en pràctica dels coneixements adquirits i les diferents destreses, habilitats, aptituds, valors i creences.

- a) Recolzant en la taula “elements per l’autoanàlisi” fes el teu inventari personal i professional.
- b) Recolzant en la taula anterior i de la taula “Punts forts i febles”, fes un quadre de dues columnes: l’una, de punts forts, i l’altra, de punts febles.
- c) Intenta identificar les causes dels teus punts febles i les accions que emprendreàs per millorar. Reflecteix-ho per escrit en un quadre amb les tres columnes següents: punts febles, causes, accions per millorar. Les conclusions que obtinguis et serviran per conèixer-te millor, detectar mancances en la teva formació, fer correctament el teu *currículum vitae* i preparar adequadament l’entrevista de feina

Presa de decisions

Quan es busca feina, s'han de prendre algunes decisions; per exemple, si es vol treballar per compte d'altri, muntar un negoci propi o preparar unes oposicions.

Avantatges i inconvenients de treballar per compte propi o aliè:

	Treball per compte propi	Treball per compte aliè	Treball com a funcionari
Avantatges	Treballar per a un mateix, desenvolupant projectes propis.	Hi ha molts tipus d'empreses on es pot buscar feina.	Estabilitat en la feina.
	Possibilitat d'organització del temps propi.	No s'hi arrisca capital.	Remuneració segura.
	S'hi crea una cosa nova que es pot transmetre als hereus.	Normalment hi ha possibilitats de promoció.	Càrrega de treball «controlada».
	No hi ha límits per als guanys.	En teoria el salari és negociable.	Possibilitat de canviar de lloc de treball.
	Satisfacció personal per la feina ben feta.	El temps de treball hi està limitat.	El temps de treball hi està limitat.
Inconvenients	Autorealitzar-se, obtenir reconeixement professional.	Els caps i els companys poden reconèixer la feina ben feta.	No s'hi percep el cap com el de l'empresa privada.
	S'hi arrisca el capital propi i, a vegades, el d'altres persones.	Inestabilitat laboral.	En comparació de l'empresa privada, la remuneració hi és baixa.
	La responsabilitat econòmica pot ser il·limitada.	Abusos per part d'alguns empresaris.	Haver de superar oposicions.
	Dedicar a l'empresa tot el temps de treball i fins i tot d'oci.	Les decisions són preses pels qui hi arrisquen els diners o pels directius.	No es pot exercir per iniciativa pròpia.
	Resoldre tots els problemes que s'hi plantejgen i haver d'aprendre dels errors.	Dificultat per elegir la feina que es vol.	Barreres de promoció laboral.
	Conciliar interessos entre socis i resoldre conflictes.	Els caps decideixen quan, com i on es fa la feina.	
	Els clients es converteixen en els caps.	El salari pot ser inferior al desitjat.	

Autoanàlisi personal i professional

Per ajudar a completar la teva autoanàlisi personal i professional, respon amb sinceritat les preguntes següents:

- a)Tinc la formació adequada?
- b)Quin tipus de feina puc exercir?
- c)Quin és el meu objectiu professional a curt termini?
- d)Tinc iniciativa pròpia o prefereixo que em dirigeixin?
- e)M'agrada assumir responsabilitats?
- f)Tinc tremp davant els obstacles o perdo els nervis?
- g)Sóc constant en la feina o l'abandono de seguida?
- h)Em conformo amb el que he assolit o aspiro a més?
- i)Estic disposat a sacrificar-me per aconseguir una meta?
- j)Com m'agradaria que fos la meva trajectòria professional?
- k)Podria convertir-me en autoocupat?

Autoanàlisi personal i professional

L'autoanàlisi o autoavaluació és imprescindible per buscar una feina amb probabilitats d'èxit. Us permet conèixer-vos millor, cosa que facilita l'elecció d'una professió i la fixació de l'itinerari formatiu que cal seguir per aconseguir-la.

Així, abans d'endinsar-vos en la tasca d'escollir una professió, heu de valorar tres aspectes clarament diferenciats del vostre perfil personal:

- el coneixement d'un mateix, des del punt de vista dels interessos i les capacitats,

- el coneixement d'un mateix des del punt de vista dels valors professionals i,

- el coneixement de la pròpia personalitat.

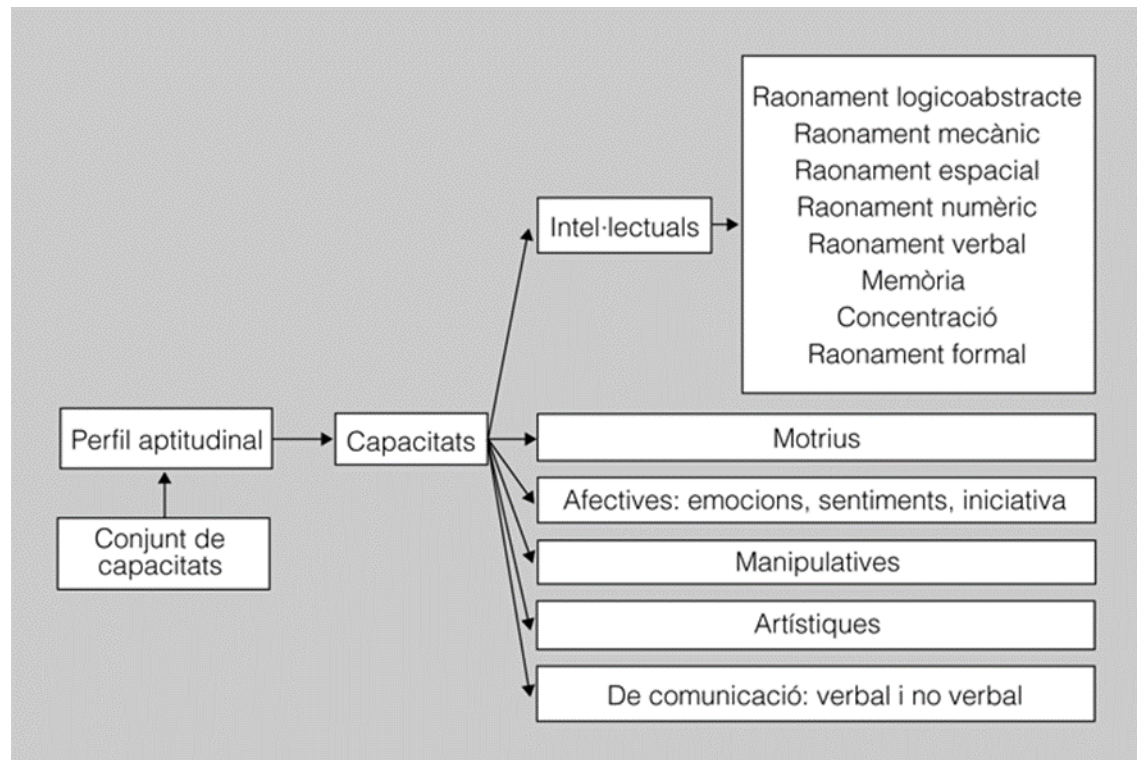

Autoanàlisi personal i professional

Les capacitats.

El perfil aptitudinal o de capacitats està constituït pel conjunt d'aptituds o capacitats característiques de cada persona, es a dir, està constituït per les característiques que condicionen la conducta d'una persona.

Les actituds tenen a veure amb el comportament de les persones. Les aptituds són les habilitats i les capacitats de les persones

Autoanàlisi personal i professional

Característiques del candidat ideal

Personalitat: segur de si mateix, facilitat en el tracte, amb iniciativa, flexible, polivalent, intel·ligència emocional, fidel, compromís amb l'esperit empresarial.

Formació: adequada al lloc, ni superior ni inferior, predisposició a la formació contínua, facilitat per posar en pràctica els coneixements.

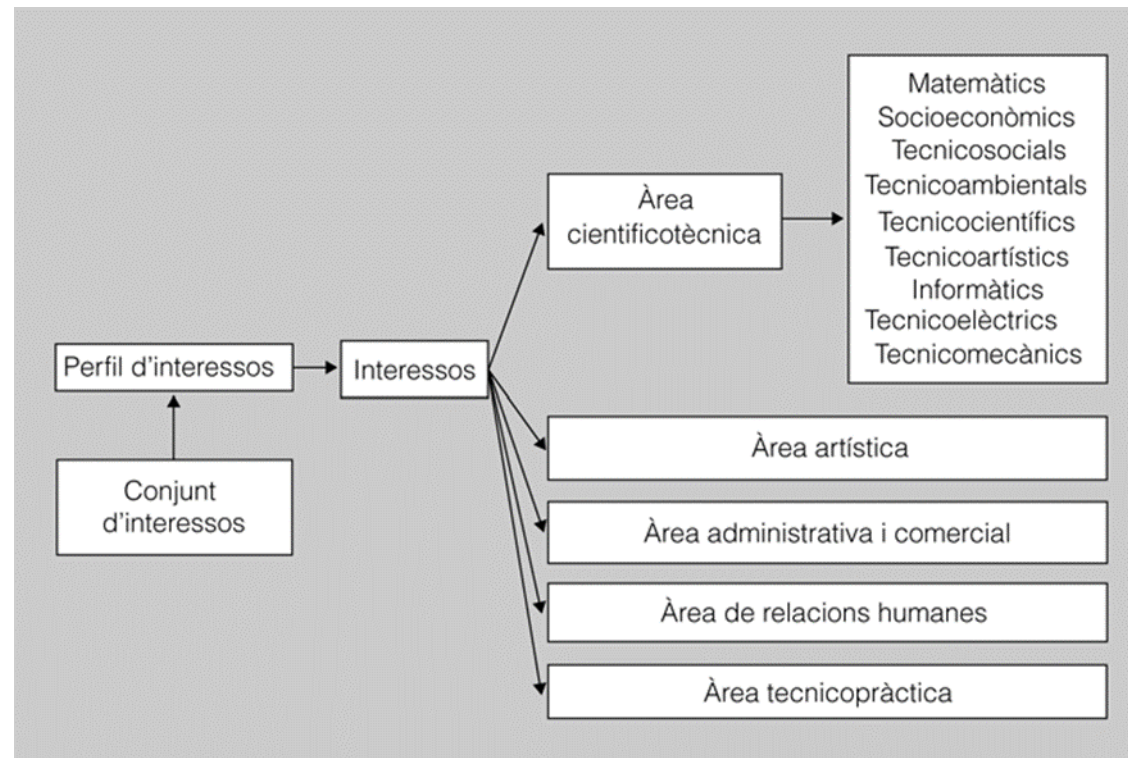
Les empreses busquen un candidat amb un perfil ideal, un treballador o treballadora que, a més de tenir unes qualitats o capacitats específiques relacionades amb les tasques pròpies de la feina que ha de desenvolupar, reuneixi unes qualitats o característiques generals comunes a totes les feines, com són la fidelitat, la iniciativa, el treball en equip, la polivalència, la capacitat d'adaptació, la resolució de problemes, la creativitat i l'entusiasme, entre d'altres.

Autoanàlisi personal i professional

Els interessos

El perfil d'interessos està constituït pel conjunt d'activitats que una persona voldria dur a terme i que són les que més li agraden.

Autoanàlisi personal i professional

La personalitat

La personalitat està formada pel conjunt de característiques personals que defineixen la manera de ser i de respondre de la persona davant les situacions diverses que es donen en la vida, entre les quals hi ha el treball i l'exercici professional.

Perfil personal	Descripció	Qui sóc
Capacitats pròpies	Intel·lectuals, motrius, afectives, manipulatives, artístiques, de comunicació...	Què se fer? Què sóc capaç de fer?
Interessos professionals	Àrea científicotècnica, àrea artística, àrea administrativa i comercial, àrea de relacions humanes o àrea tecnicopràctica	Què m'interessa? Què vull fer?
Valors professionals	Ajudar els altres, ser creatiu, assolir prestigi, ser autònom. Treballar amb comoditat	Què vull aconseguir? Quin és el meu objectiu professional?
Característiques personals	Reflexiu, dòcil, crític, sociable, introvertit, emprenedor, emotiu	Com sóc? Quina és la meva personalitat?

Autoanàlisi personal i professional

El valor professional

La jerarquia de valors socials, familiars, econòmics i professionals de cadascú condiciona prendre decisions en el camp professional.

Els valors professionals o ocupacionals són els valors personals que cadascú confia veure satisfets amb el desenvolupament de l'activitat professional. Són les raons per les quals cadascú es vol dedicar a un treball o ocupació.

Els valors professionals es diferencien dels interessos pel fet que aquests últims són les activitats que es volen fer per aconseguir els valors.

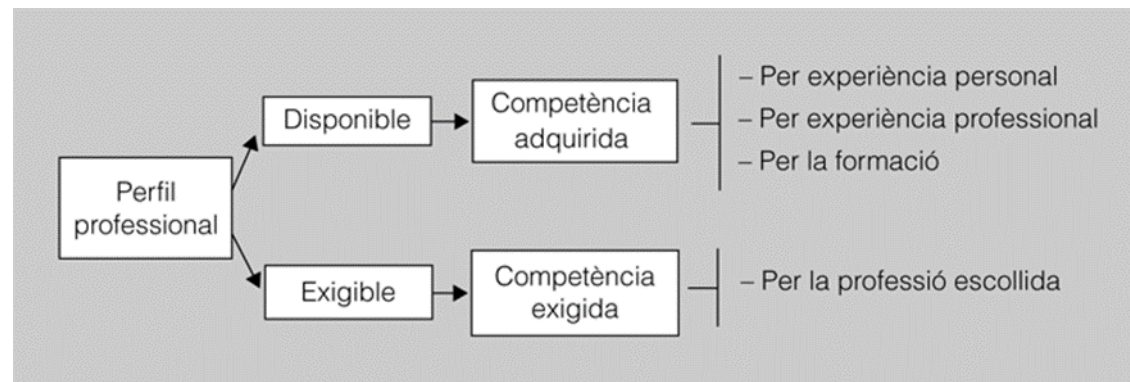
Autoanàlisi personal i professional

El perfil professional

El perfil professional està constituït per les capacitats professionals que permeten dur a terme el conjunt d'activitats relacionades amb una professió determinada.

Allò que se sap fer és la competència professional, i es concreta en un conjunt de capacitats que permeten dur a terme determinades activitats.

Cal que distingiu, però, el perfil professional disponible del perfil professional exigible, ja que tots dos componen les dues cares d'una mateixa moneda: el perfil professional.

Autoanàlisi personal i professional

El perfil professional disponible és allò que se sap fer i allò que s'és capaç de fer en un moment determinat.

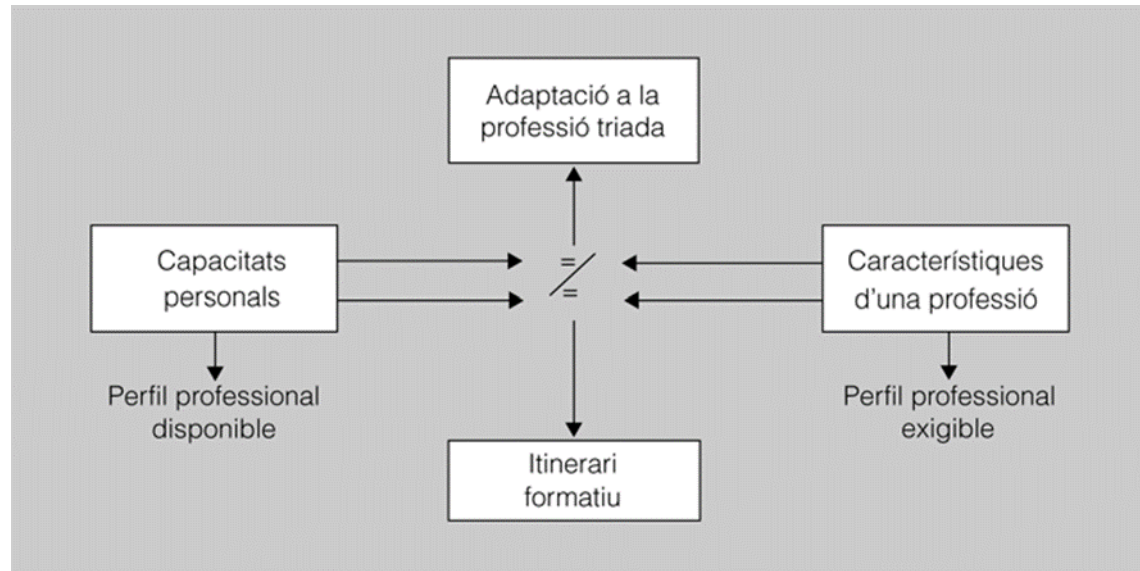
Perfil professional disponible/exigible

El conjunt de feines o activitats que componen una professió o ocupació a la qual es vol accedir determina el perfil professional exigible. Les característiques personals i professionals de qui vol accedir a una professió determinada dissenyen el perfil professional disponible.

El perfil professional exigible és el perfil que s'ha d'adquirir per ser competent en una professió. Allò que és necessari saber fer per desenvolupar una feina determinada de manera competent.

Autoanàlisi personal i professional

Procés d'elecció d'una professió.

Una professió o ocupació consisteix en l'exercici d'una activitat en el món laboral.

Abans d'escollir una professió és necessari analitzar les diferents professions que hi ha, ja que conèixer-les facilita la presa de decisions que comporta l'elecció d'una professió

L'autoocupació

L'autoocupació significa **crear el teu propi lloc de treball**, crear la teva pròpia empresa i ser el teu propi cap. Aquesta situació es pot donar com a empresari individual o com a part d'una societat amb altres socis.

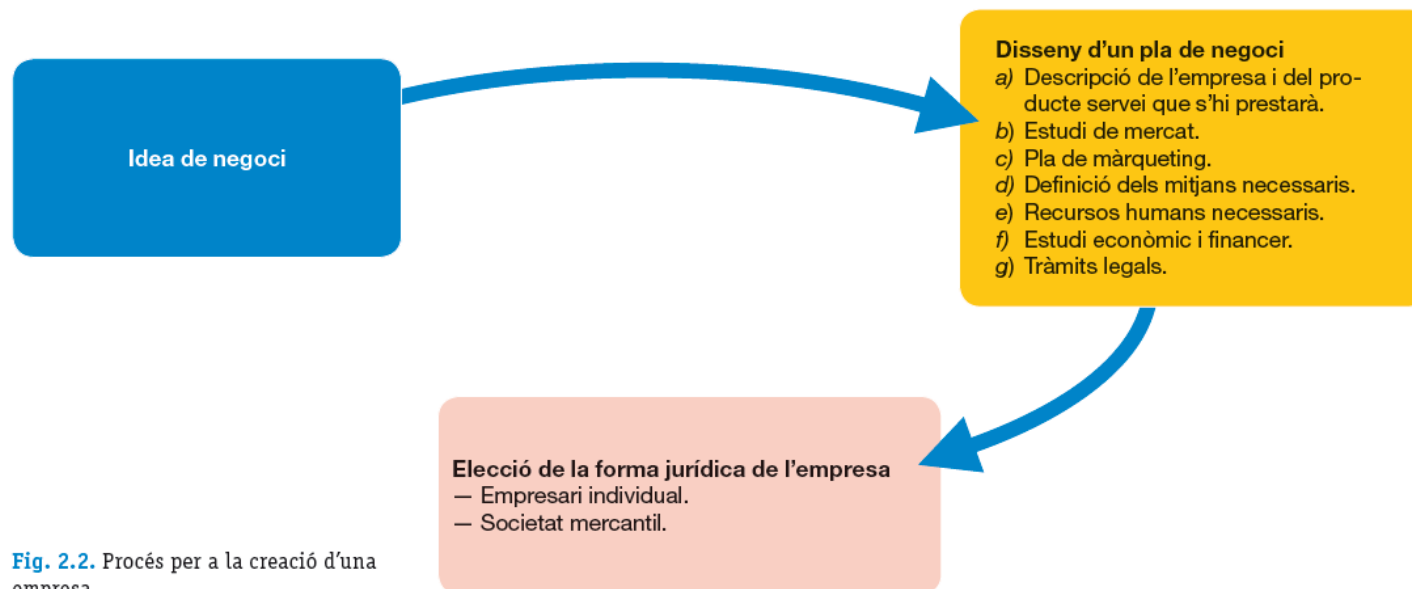

Fig. 2.2. Procés per a la creació d'una empresa.

Ocupació en les administracions públiques

Les administracions públiques, per funcionar, necessiten recursos humans, que es denominen empleats públics o funcionaris públics.

Els empleats públics es poden agrupar en dos grans grups:

- .- Personal funcionari
- .- Personal laboral

L'Administració pública selecciona el seu personal, ja sigui funcionari o laboral, per mitjà de convocatòria pública i a través de sistemes en que es garanteixin els principis d'igualtat de mèrit i de capacitat, així com el de publicitat.

Pla d'acció recerca de feina per compte d'altri

La recerca de feina pot produir desconcert o temor en haver d'afrontar proves, entrevistes i exàmens molt diferents als del món acadèmic.

Per buscar feina, és necessari dur a terme un autèntic pla d'acció, establint, per escrit preferiblement, quin son els nostres objectius d'acord amb les nostres pròpies possibilitats i amb el que ofereix el mercat de treball.

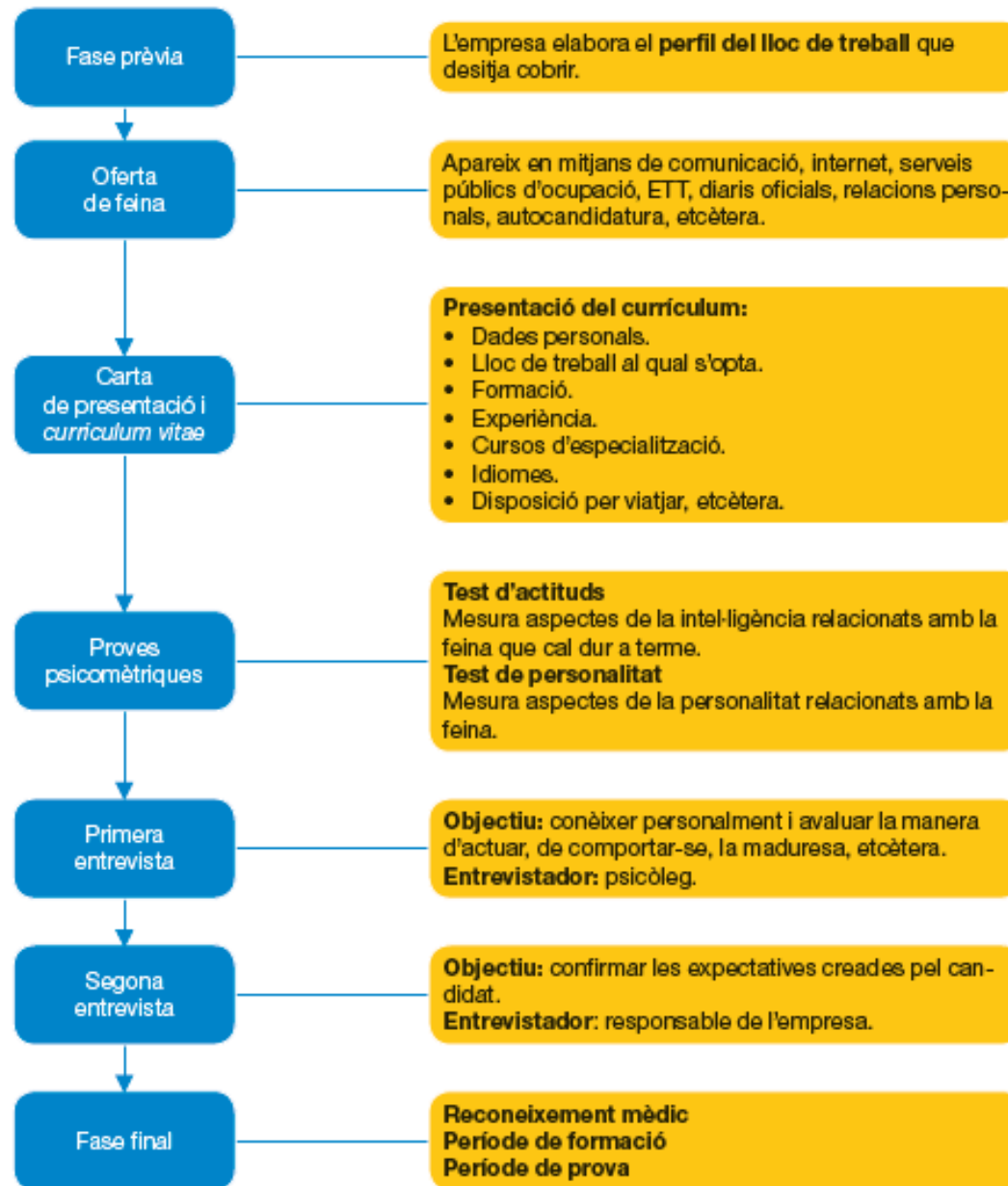

Pautes per buscar feina

La recerca de feina s'ha de planificar meticulosament, i per això aconsellem seguir les pautes següents:

- a).- Cal establir un horari mínim, diari o setmanal, per tasques relacionades amb la recerca de feina
- b).- S'han de planificar les tasques que cal dur a terme cada dia: llegir anuncis, buscar per internet, fer cartes i currículums, buscar adreces d'empreses, preparar entrevistes, etc.
- c).- Cal elaborar un bon currículum vitae i una carta de presentació adequada
- d).- cal informar-se sobre l'empresa
- e).- S'ha de preparar molt bé l'entrevista de feina
- f).- Després d'una entrevista, cal apuntar les impressions que s'hi ha tingut i les preguntes difícils. Si no es rep cap resposta, s'hi ha de trucar interessant-se pels motius del rebuig.
- g).- Si no sorgeix feina, cal revisar els possibles errors que s'han comès.

El procés de recerca de feina

Què busquen i rebutgen les empreses

Per tenir èxit en una selecció, cal destacar els aspectes del perfil personal i professional que s'acosten a allò que s'ha requerit en el perfil buscat per les empreses.

Característiques	Busquen	Rebutgen
Personalitat	Iniciativa.	Passivitat.
	Autonomia.	Submissió.
	Treball en equip.	Arrogància.
	Tracte agradable.	Dependència.
	Polivalència.	Agressivitat.
	Flexibilitat.	Conflictivitat.
	Seguretat.	Inseguretat.
	Capacitat de treball.	Rigidesa.
	Facilitat per a les relacions.	Dedicar-se a una única tasca.
		Individualisme.
Formació i actitud		Aïllament del grup.
	Nivell d'estudis adequat.	Nivell d'estudis per damunt o per sota dels requerits.
	Capacitat d'organització i de planificació.	Malaptesa.
	Motivació.	Motivacions només econòmiques.
	Habilitat.	Motivacions econòmiques.
Imatge	Capacitat d'expressió.	Baixa motivació.
	Saber estar i comportar-se.	Desendrecament, deixadesa.
	Correcte aspecte extern.	Vestit o estil inadequat per al lloc de treball.

Què busquen i rebutgen les empreses

Activitat.

Partint de la informació de la taula anterior, elabora un quadre comparatiu de la manera següent: en una columna has de reflectir les teves característiques personals i professionals que coincideixin amb les que busquen les empreses, i en una altra columna escriu les teves característiques personals i professionals que creus que poden rebutjar les empreses.

La reflexió que facis et servirà per reconèixer les febleses del currículum professional i personal, i d'aquesta manera pots afrontar la tasca de continuar formant-te i millorar les actituds personals que poden aparèixer com a negatives en un procés de selecció.

Fonts d'informació de feina

Per buscar feina cal estar al corrent del que succeeix al voltant i de totes les informacions que apareixen en els mitjans de comunicació. Algunes de les fonts d'informació sobre ocupació són les següents:.

- .- Internet
- .- Premsa
- .- Autocandidatura
- .- Servei d'ocupació de Catalunya
- .- Empreses de treball temporal (ETT)
- .- Agències de col·locació
- .- Relacions personals
- .- Formacions en centres de treball (FCT)
- .- Borses de treball dels centres educatius

Formació i ocupació a Europa

Per facilitar el moviments de treballadors i estudiants a Europa, s'han creat diferents sistemes.

Formació permanent

Un pilar bàsic de la carrera professional és la formació al llarg de tota la vida, que permetrà adquirir nous coneixements i habilitats per ser més competitiu en el camp laboral però també, en el desenvolupament personal.

Al llarg de la vida laboral dels treballadors es poden presentar múltiples canvis de feina que requeriran l'adquisició de noves competències professionals, millorar l'ocupabilitat i augmentar la confiança dels treballadors en si mateixos.

